

Financieel jaarverslag 2009

Bestemd voor de raadsvergadering van 21 mei 2010.

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2009

Overeenkomstig artikel 52 van de Wet op de bedrijfsorganisatie biedt het dagelijks bestuur hierbij de raad het financieel jaarverslag ter vaststelling aan. Deze verantwoording gaat vergezeld van een verklaring van Ernst & Young Accountants LLP inzake hun controle van de jaarrekening 2009 en de naleving van de regelen betreffende het beheer.

De jaarrekening (hoofdstuk 2) omvat de balans, de staat van baten en lasten van de SER en de Uitvoering Wet ondernemingsraden, alsmede de toelichting. De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven (aangepast 2007) van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Voorafgaand aan de jaarrekening is in hoofdstuk 1 het bestuursverslag, inclusief samenvattende financiële beschouwing opgenomen. De accountantsverklaring en de resultaatbestemming 2008 zijn in hoofdstuk 3 opgenomen.

De te nemen besluiten zijn opgenomen in hoofdstuk 4. Het gaat hierbij om

- het besluit tot vaststelling van de rekening van baten en lasten 2009,
- de verordening tot wijziging van de begroting van baten en lasten 2009, en
- het besluit tot instemming met de jaarrekening 2009 van de Stichting GBIO.

Met het besluit tot vaststelling van de rekening van baten en lasten 2009, wordt tevens de goedkeuring gehecht aan de exploitatiesubsidies van de raad aan:

- de Stichting van de Arbeid en
- de Stichting voor de Jaarverslaggeving.

Met het oog op de te nemen besluiten zijn als bijlagen opgenomen de jaarrekeningen 2009 van de Stichting GBIO, de Stichting van de Arbeid en de Stichting voor de Jaarverslaggeving.

Den Haag, 22 april 2010

INHOUDSOPGAVE

1. BESTUURSVERSLAG	7
1.1 Inleiding	9
1.2 Samenvattende financiële beschouwing 2009	10
1.3 Meerjarenoverzicht 2003 - 2009 en prognose 2010 - 2014	14
2. JAARREKENING 2009	17
2.1 Balans per 31 december 2009	20
2.2 Staat van baten en lasten Sociaal-Economische raad	22
2.3 Staat van baten en lasten Uitvoering Wet ondernemingsraden	25
2.4 Grondslagen	26
2.5 Toelichting op de balans	27
2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten Sociaal-Economische raad	34
2.7 Toelichting op de staat van baten en lasten Uitvoering Wet ondernemingsraden	48
3. OVERIGE GEGEVENS	51
3.1 Bestemming saldi van baten en lasten 2008	53
3.2 Accountantsverklaring	53
4. BESLUITEN EN VERORDENING	57
4.1 Besluit baten en lasten 2009	59
4.2 Besluit instemming jaarrekening 2009 GBIO	61
4.3 Toelichting besluit instemming jaarrekening 2009 GBIO	62
4.4 Verordening wijziging van de begroting van baten en lasten 2009	63
BIJLAGEN	65
- Jaarrekening 2009 Stichting voor de Jaarverslaggeving	67
- Jaarrekening 2009 Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden	79
- Jaarrekening 2009 Stichting van de Arbeid	97

1. BESTUURSVERSLAG

1. BESTUURSVERSLAG

1.1 Inleiding

De Sociaal-Economische Raad, gevestigd in Den Haag, is ingesteld op grond van de Wet op de bedrijfsorganisatie (Wbo). De raad wil als advies- en overlegorgaan van ondernemers, werknemers en kroonleden een bijdrage leveren aan de maatschappelijke welvaart door te komen tot onderlinge consensus over nationale en internationale onderwerpen op sociaal-economisch terrein. De SER streeft hierbij naar kwaliteit en draagvlak: hoge deskundigheid in combinatie met breed gedragen overeenstemming en steun in de samenleving. Binnen het kader van de Wbo vervult de SER een aantal taken. Deze houden in: het adviseren aan regering en parlement en daarnaast een aantal bestuurlijke werkzaamheden, waaronder het toezicht op de product- en bedrijven.

Advisering aan regering en parlement

De SER adviseert de regering en het parlement over de hoofdlijnen van het te voeren sociale en economische beleid en over belangrijke wetgeving op sociaal-economisch terrein. Adviezen van de SER hebben idealiter een tweeledige functie: zowel bijdragen aan een breed gedragen kabinetsbeleid als aan het maatschappelijk functioneren van het bedrijfsleven.

Bestuurlijke taken

De Wbo geeft de SER een aantal bestuurlijke taken. Het toezicht houden op de product- en bedrijven is daarvan de belangrijkste. Als toporgaan van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie (PBO) wil de SER bevorderen dat de schappen op doelmatige en transparante wijze een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van hun sector en erop toezien dat zij op voldoende draagvlak in de sector. Daarnaast is de SER mede-uitvoerder van de Wet op de ondernemingsraden (Wor). De raad legt aan ondernemers die verplicht zijn een ondernemingsraad in te stellen een heffing op ter bevordering van de scholing en vorming van ondernemingsraadsleden.

Financiering van de raad

Voor de uitvoering van zijn taken heeft de SER de wettelijke bevoegdheid een heffing op te leggen aan het bedrijfsleven via de Kamers van Koophandel en Fabrieken en via de bedrijfslichamen. Op deze wijze is de SER financieel onafhankelijk van de overheid. De Wor voorziet in een eigen financiering: de Wor-heffingen worden ten behoeve van de SER opgelegd door de belastingdienst en afgedragen aan de SER.

Activiteiten in het verslagjaar

Een uitvoerig verslag van de adviezen en overige activiteiten brengt de SER jaarlijks voor 1 april uit in een separaat jaarverslag.

Bestuurssamenstelling

Het dagelijks bestuur van de SER bestaat uit vertegenwoordigers van de drie geledingen uit de raad, te weten werknemers, ondernemers en kroonleden. De samenstelling was als volgt:

dr. A.H.G. Rinnooy Kan (voorzitter)
H. van Boggelen (CNV)
drs.Th.J.F.M. Bovens (kroonlid)
mr. P. Gortzak (FNV)
drs. L.M.L.H.A. Hermans (MKB-Nederland)
mw. drs. A.M. Jongerius (FNV)
mr. N.J.J. van Kesteren (VNO-NCW)
A.J. Maat (LTO-Nederland)
mr. E.R. Steenborg (MHP)
mevrouw A.M. Vliegthart (kroonlid)
mr. B.E.M. Wientjes (VNO-NCW)
R.L.O. Linschoten (kroonlid) tot 1-10-2009

Algemeen secretaris: mevrouw dr. V.C.M. Timmerhuis.

1.2 Samenvattende financiële beschouwing 2009

Overzicht van baten en lasten met toelichting

Het hierna opgenomen vergelijkende overzicht van baten en lasten dient als uitgangspunt voor een toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van de financiën in 2009. In het overzicht zijn de baten en lasten van de SER groepsgewijs vermeld.

Voor 2009 is bewust een exploitatietekort begroot. Dit begrote tekort was nodig om het vermogensoverschot af te bouwen, conform het door het dagelijks bestuur vastgestelde vermogensbeleid; de algemene reserve wordt teruggebracht tot 5 à 10% van de begrote jaarlasten. Met het oog hierop zal ook de komende jaren een exploitatietekort worden begroot. Een en ander wordt nader toegelicht in paragraaf 1.3.

De rekening voor het jaar 2009 laat zien dat de totale lasten van de SER ten opzichte van 2008 met circa 0,2 miljoen euro zijn gestegen. Ten opzichte van de begroting 2009 vallen de gerealiseerde lasten 0,6 miljoen euro lager uit. De belangrijkste afwijkingen zijn te vinden bij de personeelskosten (-0,2 miljoen euro), huisvestingskosten (-0,1 miljoen euro) en subsidies (-0,2 miljoen euro). De onderbesteding van de post personeelskosten is grotendeels toe te schrijven aan de algemene salarisstijging op grond van de cao. Op 1 april 2009 zijn de salarissen met 1,2% gestegen, terwijl ten tijde van het opstellen van de begroting, medio 2008, is uitgegaan van de door het CPB verwachte stijging van 3% (CEP april 2008 en MEV september 2008). De onderbesteding op de huisvestingskosten kan verklaard worden doordat onderhoudswerkzaamheden in het licht van de voor 2010 geplande renovatie tot een acceptabel minimaal niveau zijn teruggebracht. De onderbesteding op de subsidies wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de terugbetaling van de helft van de subsidie aan De Burcht alsmede doordat de provinciale sociaal-economische raad van Noord-Holland zich in 2009 op een lager activiteitsniveau bevond en een lagere subsidie aan de provinciale sociaal-economische raad van Zeeland in verband met een administratieve verrekening over voorgaande jaren.

Met het oog op het voor 2009 begrote lastentotaal van 15,8 miljoen euro waren de inkomsten aanvankelijk begroot op 13,5 miljoen euro, waarmee het begrote tekort op 2,3 miljoen euro uitkomt. Het definitief voor 2009 vastgestelde bedrag aan inkomsten komt 0,5 miljoen euro lager uit dan de begroting, te weten op 13,0 miljoen euro. De ontwikkelingen aan de batenkant en de lastenkant leiden per saldo tot een exploitatiesaldo dat gelijk is aan de begroting: -2,3 miljoen euro.

Resultaatbestemming

Het negatieve exploitatiesaldo van 2,3 miljoen euro wordt onttrokken aan het overig vermogen van de SER. Tezamen met de volgende drie vermogensmutaties:

- toevoeging van 1,0 miljoen euro aan de bestemmingsreserve voor de renovatie van het SER-gebouw. Dit is de reguliere jaarlijkse toevoeging waartoe in 2005 is besloten. De laatste toevoeging zal in 2009 plaatsvinden;
 - onttrekking van 0,3 miljoen euro aan de bestemmingsreserve voor tijdelijk hogere pensioenpremie (5 jaar 7% extra premie in het kader van een CAO-afspraken om de solvabiliteit van het Pensioenfonds SER en Bedrijfschappen te versterken) en
 - onttrekking van 0,3 miljoen euro (gelijk aan het afschrijvingsbedrag op het gebouw) aan het vermogen vastgelegd in gebouwen,
- wordt per saldo 2,6 miljoen euro (2.620.959 euro) aan het overig vermogen onttrokken.

Voor de renovatie in 2010 is per 1 januari 2010 een bestemmingsreserve aanwezig van 6,2 miljoen euro. Na de renovatie zal deze reserve middels de resultaatbestemming worden toegevoegd aan het in het gebouw vastgelegde vermogen. De bestemmingsreserve zal daarmee eind 2010 zijn opgeheven.

Samenvatting staat van baten en lasten (x 1.000 euro)

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
Baten			
(bij een basisheffing per bedrijf van)	2,15	2,15	2,70
heffingen via Kamers van Koophandel en Fabrieken	11.259	11.545	13.133
bijdragen bedrijfslichamen	249	248	276
diensten aan derden	385	380	417
vergoeding voor opgedragen taken	44	45	44
interest/verhuur	918	1.197	1.099
overige baten	96	71	106
totaal baten	12.951	13.486	15.075
Lasten			
vergaderkosten	767	779	567
personeelskosten	9.386	9.568	9.269
huisvestingskosten	1.360	1.475	1.346
bureaunkosten	1.072	1.108	1.153
diensten door derden	635	672	535
subsidies	1.430	1.664	1.648
overige kosten	558	550	473
totaal lasten	15.208	15.816	14.991
Voordelig saldo	(2.257)	(2.330)	84

Baten SER 2009

Met het oog op het begrote lastentotaal van 15,8 miljoen euro waren de inkomsten aanvankelijk begroot op 13,5 miljoen euro. De gerealiseerde inkomsten voor 2009 komen uit op 13,0 miljoen euro.

	realisatie 2009	begroting 2009	verschil
heffingen	11.508	11.793	(285)
diensten aan derden	385	380	5
vergoeding voor opgedragen taken	44	45	(1)
overige baten	1.014	1.268	(254)
totaal	12.951	13.486	(535)

De verschillen kunnen als volgt worden toegelicht:

heffingen (-285.000 euro; -2,4%)

De inkomsten uit heffingen zijn lager uitgevallen dan begroot. De autonome groei van het aantal ingeschreven bedrijven in het handelsregister is in 2009 uitgekomen op 4%. Bij het opstellen van de begroting in augustus 2008 is uitgegaan van een autonome groei van 5,7%. Voorts is er bij het opstellen van de begroting rekening mee gehouden dat de uitbreiding van het Handelsregister per 1 juli 2008 met nieuwe categorieën bedrijven en instellingen zou leiden tot een extra heffingsopbrengst van circa 500.000 euro vanaf 2009. Deze schatting was gebaseerd op informatie van de Kamer van Koophandel Nederland. De heffingsopbrengst uit nieuwe

inschrijvingen is vooralsnog bepaald op 388.000 euro, maar nog niet alle bedrijven en instellingen hebben op de aanschrijving van de Kamers van Koophandel gereageerd. Mogelijk volgen in 2010 nog inschrijvingen met terugwerkende kracht tot 2009.

overige baten (-254.000 euro; -20%)

In de overige baten zijn met name opgenomen de interestbaten, de verhuuropbrengst van een deel van het SER-gebouw en de verhuuropbrengst van vergaderzalen. De interestbaten vallen lager uit dan begroot vanwege lagere rentestanden dan waarmee in de begroting is gerekend.

Lasten SER 2009

In het kader van de begrotingsvoorbereiding vinden jaarlijks bilaterale gesprekken plaats met de afzonderlijke directies en afdelingen over de te verwachten werkzaamheden en de daarvoor benodigde personeelsformatie, materiële, personele en andere voorzieningen. Op grond hiervan is voor 2009 een bedrag van 15,8 miljoen euro begroot. De realisatie is uitgekomen op 15,3 miljoen euro.

	realisatie 2009	begroting 2009	verschil
vergaderkosten	767	779	(12)
personeelskosten	9.386	9.568	(182)
huisvestingskosten	1.360	1.475	(115)
bureaunkosten	1.072	1.108	(36)
diensten door derden	635	672	(37)
subsidies	1.430	1.664	(234)
overige kosten	558	550	8
	<u>15.208</u>	<u>15.816</u>	<u>(608)</u>

De belangrijkste verschillen kunnen als volgt worden toegelicht:

personeelskosten (-182.000 euro; -1,9%)

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2009 is (zoals te doen gebruikelijk) uitgegaan van de door het CPB verwachte loonstijging van 3% (Centraal Planbureau in CEP april 2008). Deze verwachting is door de economische ontwikkelingen achterhaald. Voor de PBO-sector hebben CAO-partijen vorig jaar afgesproken de salarissen per 1 april 2009 met 1,2% te verhogen. De begrote personeelsformatie bedroeg 107,85 jaartaken. De gemiddelde bezetting is 0,9 jaartaak hoger uitgekomen dan begroot. Dit hield onder meer verband met een vervanging wegens langdurige ziekte.

huisvestingskosten (-115.000; -7,8%)

De onderbesteding van de begroting wordt volledig veroorzaakt door het achterblijven van de post onderhoud gebouw. In het kader van de op handen zijnde renovatie zijn alle onderhoudswerkzaamheden, indien verantwoord, zoveel mogelijk uitgesteld. In de begroting kon hiermee geen rekening worden gehouden.

subsidies (-234.000; -14%)

De subsidie aan stichting De Burcht was begroot op 200.000 euro. In februari 2010 heeft De Burcht aangegeven slechts gebruik te maken van de helft van dit bedrag over 2009. De subsidies aan de provinciale advies- en overlegorganen blijven achter bij de begroting doordat de doorstart van één orgaan (Noord Holland) nog niet heeft geleid tot kosten en de afwikkeling van voorgaande jaren van een ander orgaan (Zeeland) heeft geleid tot een vrijval van de over die jaren gereserveerde bedragen. De subsidie aan de Stichting voor de Jaarverslaggeving blijft achter bij de begroting doordat de eigen inkomsten van de Stichting, in de vorm van auteursrechtvergoedingen op de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, hoger zijn uitgevallen dan begroot. Hierdoor is het negatieve exploitatiesaldo van de Stichting voor de Jaarverslaggeving kleiner dan begroot.

Kostenverdeling naar hoofdtaken

De staat van baten en lasten omvat de hoofdtaken van de SER, maar maakt daarin geen nader onderscheid. De hoofdtaken zijn:

- advisering van regering en parlement
- bestuurlijke taken en
- bevordering overlegeconomie.

In de hoofdtak 'bevordering overlegeconomie' zijn samengevat alle taken en activiteiten die in hoofdzaak voortvloeien uit het bepaalde in artikel 2 van de Wet bo: "De Raad heeft (...) tot taak een het algemeen belang dienende werkzaamheid van het bedrijfsleven te bevorderen, alsmede het belang van het bedrijfsleven en de daartoe behorende personen te behartigen ". Tot dit cluster worden gerekend de exploitatiesubsidies aan de Stichting van de Arbeid, de provinciale advies- en overlegorganen en de Raad voor de Jaarverslaggeving, alsmede activiteiten zoals de uitgave van de Leidraad personeelsvertegenwoordiging en van het Voorbeeldreglement ondernemingsraden, voorlichtingsmateriaal voor studenten, de ontvangst van groepen bezoekers, etc.

Onderstaande grafiek geeft inzicht in de verdeling van de totale lasten over de drie onderscheiden hoofdtaken van de raad.

De verdeling van kosten naar hoofdactiviteiten heeft als volgt plaatsgevonden. In eerste instantie zijn kosten rechtstreeks toegerekend aan afdelingen, directies en hoofdactiviteiten. Waar dat niet direct uit de financiële administratie kon worden opgemaakt zijn kosten toegerekend op basis van een logische sleutel: huisvestingskosten op basis van het aantal in gebruik zijnde vierkante meters, automatiseringskosten op basis van het aantal in gebruik zijnde pc's en afschrijvingskosten op basis van aantal medewerkers.

Vervolgens zijn op basis van gesprekken met de leidinggevenden van de stafafdelingen en het facilitair bedrijf verdeelsleutels vastgesteld om de totale kosten van deze afdelingen toe te rekenen aan de directies alsmede de hoofdactiviteiten.

Daarna zijn op basis van gesprekken met directeuren en de algemeen secretaris de kosten van de directies, het algemeen secretariaat en de voorzitter aan de hoofdactiviteiten toegerekend.

Periodiek wordt de actualiteit van de toegepaste verdeelsleutels getoetst.

De systematiek van verdeling van de kosten is ongewijzigd ten opzichte van 2008. De procentuele verdeling van de kosten over de hoofdactiviteiten vertoont nagenoeg hetzelfde beeld als in 2008.

1.3 Meerjarenoverzicht 2003-2009 en prognose 2010-2014

Door middel van een meerjarenoverzicht wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de belangrijkste financiële parameters over de afgelopen jaren en wordt tevens een vooruitblik gegeven voor de komende jaren.

Het meerjarenoverzicht is daarnaast een hulpmiddel om inzicht te verkrijgen in de relatie tussen het heffingstarief en de heffingsopbrengst. Deze relatie is niet eenduidig, omdat de heffingsopbrengst mede afhankelijk is van de autonome groei, te weten de groei van het aantal ingeschreven bedrijven in het handelsregister en de mutaties in de procentuele verdeling daarvan over de onderscheiden heffingscategorieën (eenmanszaken, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen, etc.). Op deze manier zijn inmiddels over de periode 2003 tot en met 2009 gegevens verzameld en geanalyseerd. De beschikbare informatie wordt zo goed mogelijk ingecalculeerd bij het opstellen van de begrotingen.

Ten slotte is een meerjarenoverzicht behulpzaam bij het in beeld brengen van de kosten van eenmalige omvangrijke projecten en de invloed daarvan op het toekomstige heffingstarief.

Aan de prognose vanaf 2010 liggen de volgende veronderstellingen en uitgangspunten ten grondslag:

1. Aangenomen is een lange termijn autonome groei van het aantal ingeschreven bedrijven in het handelsregister van rond de 3,75% per jaar.
2. De overige baten (inkomsten uit dienstverlening en verhuur) en de lasten stijgen jaarlijks met 2% als gevolg van inflatie.
3. De bestemmingsreserve renovatie valt na voltooiing van de renovatie vrij en wordt middels de resultaatbestemming toegevoegd aan het vermogen gebouw. Via de jaarlijkse resultaatbestemming zal dit vermogen vervolgens dienen om de hogere afschrijvingslasten na de renovatie te financieren.

Het meerjarenoverzicht laat zien dat bij handhaving van het heffingstarief van 2,20 euro de financiële reserve geleidelijk afneemt van 11,1 miljoen euro (71% van de begrote jaarlasten) eind 2008 naar 0,5 miljoen euro (4% van de begrote jaarlasten) eind 2014. Tot en met 2009 was de norm voor de algemene reserve 50% (40 à 60%) van de jaarlasten. Het dagelijks bestuur heeft in 2009 besloten om op basis van vrijwilligheid over te gaan op geïntegreerd middelenbeheer zoals voorgeschreven voor externe uitvoeringsorganisaties van de overheid ('schatkistbankieren'). Dit houdt in dat de SER zijn (tijdelijk) overtollige middelen zal onderbrengen op een rekening bij het Ministerie van Financiën en dat de SER voor zijn tijdelijke liquiditeitsbehoeften kan lenen bij het Ministerie van Financiën. In samenhang hiermee heeft het dagelijks bestuur besloten de algemene reserve terug te brengen naar 5 à 10% van de jaarlasten. In overleg met het Ministerie van Financiën en het Ministerie van SZW wordt hiervoor een overgangstermijn van maximaal vier jaar in acht genomen.

MEERJARENVERZICHT SER 2003 - 2014

Jaar	Baten	Laasten	exploitatie- saldo	mutatie- bestemmings- reserve pensioenen	mutatie vermogen gebouwen	mutatie vermogen gebouwen	saldo bestemmings- vermogen gebouwen	mutatie reserve renovatie	saldo bestemmings- reserve renovatie	overig vermogen per ultimo	overig vermogen in % van lasten +	autonome groei in %	heffings- tarief in €
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	
2003	14.710.000	14.803.000	-93.000		-161.000	5.994.000	100.000	100.000	5.851.000	41	1,2	3,25	
2004	15.960.000	14.178.000	1.782.000		-161.000	5.833.000	200.000	300.000	7.433.000	52	2,5	3,55	
2005	18.124.000	14.233.000	3.891.000	1.550.000	-161.000	5.672.000	700.000	1.000.000	9.074.000	64	3,6	3,55	
2006	16.260.000	14.235.000	2.025.000	-310.000	-161.000	5.511.000	1.000.000	2.000.000	10.409.000	73	5,9	3,35	
2007	16.819.000	14.277.000	2.542.000	-310.000	-1.072.000 ^{a)}	4.439.000	2.200.000	4.200.000	11.387.000	76	5,7	3,20	
2008	15.074.000	14.990.000	84.000	-310.000	-326.000	4.113.000	1.000.000	5.200.000	11.107.000	73	6,6	2,70	
2009	12.951.000	15.208.000	-2.257.000	-310.000	-326.000	3.787.000	1.000.000	6.200.000	8.486.000	51	4,0	2,15	
2010	13.379.000	16.523.000	-3.144.000	-310.000	5.524.000 ^{b)}	9.311.000	-6.200.000	0	5.978.000	37	3,75	2,20	
2011	13.990.000	16.000.000	-2.010.000		-511.000 ^{c)}	8.800.000			4.479.000	27	3,75	2,20	
2012	14.352.000	16.310.000	-1.958.000		-511.000	8.289.000			3.032.000	18	3,75	2,20	
2013	14.791.000	16.626.000	-1.835.000		-511.000	7.778.000			1.708.000	11	3,75	2,20	
2014	15.273.000	16.948.000	-1.675.000		-511.000	7.267.000			544.000	4	3,75	2,20	

a) Cumulatief effect stelselwijziging

b) In 2010 wordt bestemmingsreserve aan vermogen in gebouw toegevoegd; vanaf 2010 350.000 euro hogere afschrijvingen per jaar, gefinancierd uit vermogen in gebouw.

c) Pand Bezuidenhoutseweg 60 zal in 2010 geheel zijn afgeschreven; afschrijvingsbedrag bestaat uit pand Bezuidenhoutseweg 62 (161.000) en renovatie (350.000).

2. JAARREKENING 2009

2.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2009**ACTIVA**

	31 december 2009	31 december 2008
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA		
Software	180.691	40.860
MATERIËLE VASTE ACTIVA		
Grond en gebouwen	3.786.727	4.112.698
Inventaris	798.353	757.986
Activa in uitvoering	532.897	36.525
	<u>5.117.977</u>	<u>4.907.209</u>
BELEGDE MIDDELEN		
Effecten	2.482.190	2.527.679
Deposito ANW-hiaatverzekering	-	274.777
	<u>2.482.190</u>	<u>2.802.456</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
Debiteuren	1.651.014	1.917.483
Landbouwschap in vereffening	907.560	907.560
Overige vorderingen en overlopende activa	4.137.019	3.669.253
	<u>6.695.593</u>	<u>6.494.296</u>
GELDMIDDELEN		
Deposito's	18.350.000	33.400.000
Liquide middelen	9.409.117	361.995
	<u>27.759.117</u>	<u>33.761.995</u>
	<u><u>42.235.568</u></u>	<u><u>48.006.816</u></u>

 PASSIVA

	31 december 2009	31 december 2008
	<hr/>	<hr/>
VERMOGENS		
Vermogen raad	18.782.978	21.040.008
Vermogen Uitvoering Wet ondernemingsraden	17.871.876	21.537.614
	<hr/>	<hr/>
	36.654.854	42.577.622
VOORZIENINGEN		
Fonds ANW-hiaatverzekering	230.620	274.777
Voorziening Groot Onderhoud	462.037	615.000
Voorziening Sociaal Plan		
Landbouwschap in vereffening	907.560	907.560
Voorziening wachtgeldverplichtingen	173.668	195.200
	<hr/>	<hr/>
	1.773.885	1.992.537
OVERIGE SCHULDEN EN VOORUIT ONTVANGEN POSTEN		
Rekening Courant GBIO	907.417	1.384.492
Crediteuren	412.542	297.332
Overige schulden en overlopende passiva	2.486.870	1.754.833
	<hr/>	<hr/>
	3.806.829	3.436.657
	<hr/>	<hr/>
	<u>42.235.568</u>	<u>48.006.816</u>

2.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN SER

rubriek	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
1 BATEN			
1. Heffingen			
1.1 Heffingen via Kamers van Koophandel en Fabrieken	11.258.676	11.545.000	13.132.548
1.2 Bijdragen bedrijfslichamen	248.950	248.000	275.824
	<u>11.507.626</u>	<u>11.793.000</u>	<u>13.408.372</u>
2. Diensten aan derden			
2.1 Stichting van de Arbeid	171.750	185.000	191.962
2.2 Detacheringen/ overige diensten	213.581	195.000	224.915
	<u>385.331</u>	<u>380.000</u>	<u>416.877</u>
3. Vergoeding opgedragen taken			
3.1 Wet ondernemingsraden	44.000	45.000	43.500
	<u>44.000</u>	<u>45.000</u>	<u>43.500</u>
4. Overige baten			
4.1 Interest	420.903	675.000	575.422
4.2 Verhuur	496.504	522.000	523.600
4.3 Diversen	96.274	71.000	106.286
	<u>1.013.681</u>	<u>1.268.000</u>	<u>1.205.308</u>
TOTAAL BATEN	<u>12.950.638</u>	<u>13.486.000</u>	<u>15.074.057</u>

rubriek	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
2 LASTEN			
1. Vergaderingen raad en commissies			
1.1 Raad en dagelijks bestuur	178.315	197.000	184.237
1.2 Commissies en werkgroepen	585.960	582.000	382.524
1.3 Overige vergaderkosten	2.923	-	-
	<u>767.198</u>	<u>779.000</u>	<u>566.761</u>
2. Personeelskosten			
2.1 Salarissen	6.646.020	6.787.000	6.461.823
2.2 Pensioenpremies	1.461.571	1.461.000	1.425.917
2.3 Wettelijke sociale verzekeringen	642.672	647.000	652.675
2.4 Vergoedingen personeel	252.445	256.000	282.447
2.5 Overige personeelskosten	382.831	417.000	445.124
	<u>9.385.539</u>	<u>9.568.000</u>	<u>9.267.986</u>
3. Huisvestingskosten			
3.1 Onderhoud gebouwen	259.683	370.000	302.778
3.2 Afschrijving gebouw	325.971	326.000	325.971
3.3 Elektriciteit, gas, water	257.297	242.000	242.424
3.4 Schoonhouden gebouwen	286.059	305.000	267.908
3.5 Beveiliging/bewaking	96.216	101.000	90.358
3.6 Belastingen en verzekeringen	134.412	131.000	116.158
	<u>1.359.638</u>	<u>1.475.000</u>	<u>1.345.597</u>
4. Bureaunkosten			
4.1 Afschrijving en onderhoud inventaris	275.244	280.000	313.857
4.2 Automatisering	331.398	328.000	340.882
4.3 Telecommunicatie/internet	128.715	141.500	138.077
4.4 Portokosten	56.467	72.500	67.241
4.5 Drukwerk/kantoorbehoeften	211.465	222.000	232.994
4.6 Overige bureaunkosten	68.662	64.000	60.014
	<u>1.071.951</u>	<u>1.108.000</u>	<u>1.153.065</u>
5. Kosten communicatie en documentatie	<u>451.334</u>	<u>430.000</u>	<u>353.406</u>
6. Representatie en internationale contacten	<u>106.682</u>	<u>120.000</u>	<u>119.815</u>

rubriek	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
7. Diensten door derden			
7.1 Accountantskosten	39.043	42.000	44.348
7.2 Vergoeding Kamers van Koophandel en Fabrieken voor inningskosten	324.261	335.000	293.080
7.3 Adviezen en diensten derden	182.742	220.000	198.196
7.4 Uitbesteed onderzoek	89.250	75.000	(821)
	<u>635.296</u>	<u>672.000</u>	<u>534.803</u>
8. Subsidies			
8.1 Stichting van de Arbeid	805.823	830.000	891.188
8.2 Provinciale advies- en overlegorganen	307.127	389.000	290.305
8.3 Stichting voor de Jaarverslaggeving	217.080	245.000	217.236
8.4 De Burcht	100.000	200.000	250.000
	<u>1.430.030</u>	<u>1.664.000</u>	<u>1.648.729</u>
TOTAAL LASTEN	<u>15.207.668</u>	<u>15.816.000</u>	<u>14.990.162</u>
3 SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Voordelig/(nadelig) saldo	<u>(2.257.030)</u>	<u>(2.330.000)</u>	<u>83.895</u>
4 RESULTAATBESTEMMING			
4.1 Toevoeging aan bestemmingsreserve renovatie	1.000.000	1.000.000	1.000.000
4.2 Onttrekking aan bestemmingsreserve CAO-afspraken tijdelijke extra pensioenpremie	(310.100)	(310.000)	(310.100)
4.3 Onttrekking aan vermogen gebouw	(325.971)	(326.000)	(325.971)
	<u>363.929</u>	<u>364.000</u>	<u>363.929</u>
4.4 Onttrekking aan overig vermogen	<u>(2.620.959)</u>	<u>(2.694.000)</u>	<u>(280.034)</u>

2.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN UITVOERING WET ONDERNEMINGSRADEN

rubriek	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
1 BATEN			
1. Heffingen	18.058.869	17.300.000	24.759.195
2. Interest	451.565	500.000	379.146
TOTAAL BATEN	<u>18.510.434</u>	<u>17.800.000</u>	<u>25.138.341</u>
2 LASTEN			
1. Subsidie Stichting GBIO	<u>21.522.926</u>	<u>23.821.000</u>	<u>22.988.644</u>
2. Uitvoeringskosten			
2.1 Uitvoeringskosten SER	285.913	242.000	255.678
2.2 Uitvoeringskosten Belastingdienst	367.333	350.000	287.381
	<u>653.246</u>	<u>592.000</u>	<u>543.059</u>
TOTAAL LASTEN	<u>22.176.172</u>	<u>24.413.000</u>	<u>23.531.703</u>
3 SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Voordelig/ (nadelig) saldo	<u>(3.665.738)</u>	<u>(6.613.000)</u>	<u>1.606.638</u>

2.4 GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven (aangepast 2007) van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 640). In de jaarrekening zijn twee staten van baten en lasten opgenomen. Onder 2.2 is de staat van baten en lasten van de SER opgenomen, onder 2.3 die van de medebewindstaak 'uitvoering wet ondernemingsraden'. De balans bevat de activa en passiva van beide onderdelen gezamenlijk.

Alle bedragen zijn in euro's vermeld.

Waarderingsgrondslagen

Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden opgenomen tegen de historische aanschafwaarde onder aftrek van een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden opgenomen tegen de historische aanschafwaarde onder aftrek van een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Effecten

Effecten worden gewaardeerd tegen historische kostprijs danwel marktwaarde indien deze lager is.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid indien dit noodzakelijk wordt geacht.

Grondslagen van resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

2.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Software

Boekwaarde 1 januari 2009	40.860
Bij: investeringen	195.082
Af: afschrijvingen	(55.251)
Boekwaarde 31 december 2009	<u>180.691</u>

De post software was in de jaarrekening 2008 nog opgenomen onder de materiële vaste activa. Vanwege de toegenomen omvang van deze post is overgegaan tot aparte verantwoording in de rubriek 'immateriële vaste activa'. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

De investeringen in software laten zich als volgt specificeren:

Database grenswaarden project 'Veilig werken met stoffen op de werkplek' ¹	120.264
Vooronderzoek aanpassing WOR-applicatie ²	34.786
Software 'voetnoten'	18.402
Uitbreiding software financiële administratie	15.517
Overig	6.113
	<u>195.082</u>

¹ In zijn vergadering van 22 augustus 2008 heeft het dagelijks bestuur van de SER ingestemd met de digitale beschikbaarstelling en het gebruikersvriendelijker maken van de Leidraad 'Veilig werken met stoffen op de werkplek'. De database die hiervoor is ontwikkeld is medio 2009 opgeleverd en in gebruik genomen.

² De aanpassing van de WOR-applicatie is begroot voor 2010. Het noodzakelijke vooronderzoek heeft in 2009 plaatsgevonden.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Grond en gebouwen

	Grond	Gebouw Bezuiden- houtseweg 60	Gebouw Bezuiden- houtseweg 62	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2009	718.743	329.358	3.064.597	4.112.698
Af: Afschrijvingen	-	(164.679)	(161.292)	(325.971)
Boekwaarde 31 december 2009	<u>718.743</u>	<u>164.679</u>	<u>2.903.305</u>	<u>3.786.727</u>
Aanschafwaarde	718.743	6.587.157	6.451.741	13.757.641
Cumulatieve afschrijvingen	-	(6.422.478)	(3.548.436)	(9.970.914)
Boekwaarde 31 december 2009	<u>718.743</u>	<u>164.679</u>	<u>2.903.305</u>	<u>3.786.727</u>

De marktwaarde van de panden (inclusief grond) is per 30 juni 2007 getaxeerd op 16,6 miljoen euro.

Inventaris

	<u>Meubilair/ Stoffering</u>	<u>Bouwkundige aanpassingen/ Installaties</u>	<u>Auto- matisering</u>	<u>Totaal</u>
Boekwaarde 1 januari 2009	167.599	439.315	151.072	757.986
Bij: Investeringsen	17.582	341.214	2.545	361.341
Af: Afschrijvingen	(48.986)	(160.929)	(111.059)	(320.974)
Boekwaarde 31 december 2009	<u>136.195</u>	<u>619.600</u>	<u>42.558</u>	<u>798.353</u>
Afschrijvingstermijn in jaren	7-10	5-8	3-5	

	<u>Meubilair/ Stoffering</u>	<u>Bouwkundige aanpassingen/ Installaties</u>	<u>Auto- matisering</u>	<u>Totaal</u>
Cumulatieve aanschafwaarde	1.584.863	2.101.088	1.324.481	5.010.432
Cumulatieve afschrijvingen	(1.448.668)	(1.481.487)	(1.201.453)	(4.131.608)
Boekwaarde 31 december 2009	<u>136.195</u>	<u>619.601</u>	<u>123.028</u>	<u>878.824</u>

De investeringen laten zich als volgt specificeren:

	<u>Meubilair/ Stoffering</u>	<u>Bouwkundige aanpassingen/ Installaties</u>	<u>Auto- matisering</u>	<u>Investerings- begroting</u>
Telefooncentrale ¹		263.218		
Luidsprekers raadzaal		23.633		
Machines postafdeling		19.619		38.000
Noodstroomvoorziening ICT		18.006		
Beveiligingscamera		10.204		
Meubilair	17.582			20.000
Koelvitrine bedrijfsrestaurant		-		20.000
Investeringsen hardware			2.545	
Overige investeringen		6.534		5.000
Totaal	<u>17.582</u>	<u>341.214</u>	<u>2.545</u>	<u>83.000</u>

¹ De aanschaf van de nieuwe telefooncentrale is begroot voor 2010. Aanschaf en ingebruikname hebben echter reeds in 2009 plaatsgevonden omdat de oude telefoontoestellen niet bruikbaar zijn in het gedeelte van het SER-gebouw dat begin 2010 gebruikt wordt als tijdelijke huisvesting tijdens de renovatie.

Activa in uitvoering

De post Activa in uitvoering heeft betrekking op de renovatie die in 2010 wordt uitgevoerd. Reeds in 2008 en 2009 zijn kosten gemaakt voor advies en begeleiding. Deze kosten zijn onder de rubriek Activa in uitvoering verantwoord. Deze kosten waren in de jaarrekening 2008 begrepen onder de overige vorderingen en overlopende activa. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

BELEGDE MIDDELEN**Effecten**

	2009		2008	
	nominale waarde	balans-waarde	nominale waarde	balans-waarde
Obligaties WOR				
- var. rente ING-bank 04/.. perpetueel	508.700	247.177	665.200	269.406
- 4% Ned. Waterschapsbank 03/13	1.300.000	1.300.000	1.300.000	1.300.000
Obligaties SER				
- var. rente ING-bank 04/.. perpetueel	275.300	133.768	452.600	183.303
- 3,875% NI.Waterschapsbank 05/20	500.000	498.525	500.000	472.250
- 3,164% Frankrijk OAT 01/12	260.000	302.720	260.000	302.720
	<u>2.844.000</u>	<u>2.482.190</u>	<u>3.177.800</u>	<u>2.527.679</u>

Conform het door het dagelijks bestuur vastgestelde comptabiliteitsbesluit 2002 worden gelden welke niet direct benodigd zijn voor de uitgaven van de raad in het algemeen belegd op deposito voor een termijn van ten hoogste twaalf maanden. Indien en voor zover er gelden zijn die niet binnen een termijn van twaalf maanden benodigd zijn voor de uitgaven van de raad kunnen deze middelen belegd worden in courante meerjarige obligaties.

Het bedrag dat voor belegging in obligaties in aanmerking komt vormt ten hoogste 10% van de begrote jaarlasten van de SER en de Wor. Er wordt belegd in staatsobligaties of andere obligaties met een hoge 'rating'. In totaal is ongeveer 4 miljoen euro beschikbaar waarvan circa 55% is belegd in obligaties. Voor het overige worden de beschikbare middelen kort belegd (à deposito). Onder de huidige marktomstandigheden is hierin geen verandering gebracht. In 2009 is als gevolg van de gedaalde rente een koerswinst opgetreden op een deel van de in bezit zijnde obligaties. Dit resultaat is verantwoord onder de interestbaten bij de SER en de Wor. De marktwaarde van de portefeuille bedroeg ultimo 2009 2.561.999 euro.

Eind 2009 is gestart met het afbouwen van de obligatieportefeuille, mede ingegeven door de overstap naar 'schatkistbankieren' met ingang van 2010. De ING perpetuums worden in maandelijks tranches verkocht. De overige obligaties zullen zoveel mogelijk tot het einde van de looptijd worden aangehouden. De portefeuille wordt met ingang van augustus 2008 beheerd door Fortis MeesPierson. Met de vermogensbeheerder is een beheersovereenkomst gesloten op basis van het beleggingsmandaat zoals opgenomen in het comptabiliteitsbesluit 2008 van 18 april 2008.

Deposito ANW-hiaatverzekering

Door ongunstige ontwikkelingen op de interestmarkt is het niet opportuun gebleken een separaat deposito te handhaven voor het fonds van de ANW-hiaatverzekering. De middelen zijn samengevoegd met de overige liquiditeiten en geplaatst op de zgn. ExtraBonusZakenrekening bij de ING-bank. De interestbaten worden aan het fonds toegerekend. Het saldo ultimo 2009 in het fonds bedroeg 230.620 euro, gelijk aan het bedrag van de voorziening.

VLOTTENDE ACTIVA**Debiteuren**

	2009	2008
Te vorderen van:		
Belastingdienst (WOR)	1.320.031	1.626.446
Kamers van Koophandel (SER)	330.983	291.037
Totaal	<u>1.651.014</u>	<u>1.917.483</u>

Landbouwschap in vereffening

Voor de afwikkeling van Sociaal Plan Landbouwschap is de bijzondere dienst Landbouwschap in vereffening opgenomen (zie onder Voorzieningen de post Dienst Landbouwschap in vereffening). Bestedingen in het kader van dit Sociaal Plan zullen aan dit fonds worden onttrokken. Het bedrag van de voorziening is derhalve hier als vordering op het Landbouwschap in vereffening opgenomen.

Overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten

De overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten hebben betrekking op:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Raming te ontvangen WOR-heffingen	3.082.935	2.392.643
Te vorderen interest	520.361	231.195
Vooruitbetaalde kosten	226.057	206.288
Terug te ontvangen subsidie De Burcht	100.000	-
Pensioenfonds	54.855	17.002
Leningen en vorderingen personeel	45.044	52.096
Stichting voor de Jaarverslaggeving	7.920	47.764
Rekening courant Stichting van de Arbeid	-	584.321
Project Leidraad 'Veilig werken met stoffen op de werkplek'	-	28.278
Overige vorderingen en overlopende activa	99.847	109.666
	<u><u>4.137.019</u></u>	<u><u>3.669.253</u></u>

De post raming te ontvangen WOR-heffingen bestaat enerzijds uit de door de Belastingdienst op 18 januari 2010 opgelegde aanslagen welke betrekking hebben op 2009 en eerder alsmede de transitorische post van aan 2009 of eerder toegerekende heffingsopbrengsten welke de Belastingdienst in 2010 nog zal gaan opleggen.

Deze post is hoger dan eind 2008. De reden hiervoor is dat de Belastingdienst een groter aantal op te leggen aanslagen in behandeling heeft dan in 2008.

De post Project Leidraad 'Veilig werken met stoffen op de werkplek' bestaat uit betaalde kosten waarvoor het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een subsidie heeft toegezegd.

GELDMIDDELEN

Deposito's

De deposito's van de Raad en de Wet Ondernemingsraden zijn geplaatst bij de ING-bank. De tegoeden op de stallingsdeposito's zijn dagelijks opvraagbaar boven het minimum van 500.000 euro. De tegoeden op de ExtraBonusZakenrekening zijn dagelijks opvraagbaar.

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
ExtraBonusZakenrekening WOR	8.800.000	-
Stallingsdeposito WOR	500.000	7.300.000
Vast deposito WOR	-	10.000.000
ExtraBonusZakenrekening SER	8.550.000	-
Stallingsdeposito SER	500.000	6.100.000
Vast deposito SER	-	10.000.000
	<u><u>18.350.000</u></u>	<u><u>33.400.000</u></u>

Liquide middelen

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Beleggingsrekening Fortis Bank (SER)	5.138.009	9.553
Beleggingsrekening Fortis Bank (WOR)	2.962.834	14.896
ING Bank	1.294.039	327.690
Postbank	10.182	8.685
Kas	4.053	1.171
	<u>9.409.117</u>	<u>361.995</u>

Met het oog op een hogere rentevergoeding hebben overschrijvingen plaatsgevonden van de vaste depositorekeningen en de stallingsdeposito's naar de ExtraBonusZakenrekening van ING-bank en naar de beleggingsrekening van FortisBank (op depositobasis).

Van het bedrag ad. 8.550.000 euro dat geplaatst is op de ExtraBonusZakenrekening van de SER is 230.620 euro bestemd voor het fonds ANW-hiaatverzekering.

PASSIVA**VERMOGENS****Vermogen raad**

De vermogensbestanddelen van de raad vertonen over 2009 de volgende ontwikkeling:

	<u>Vermogen gebouw</u>	<u>Bestemmings- reserve Renovatie</u>	<u>Bestemmings- reserve Pensioenen</u>	<u>Overig vermogen</u>	<u>Totaal vermogen</u>
1 januari 2009	4.112.698	5.200.000	620.198	11.107.112	21.040.008
Resultaatverdeling	(325.971)	1.000.000	(310.100)	(2.620.959)	(2.257.030)
31 december 2009	<u>3.786.727</u>	<u>6.200.000</u>	<u>310.098</u>	<u>8.486.153</u>	<u>18.782.978</u>

Het 'vermogen gebouw' is gelijk aan het bedrag ad. 3.786.727 euro dat onder de post grond en gebouwen is opgenomen. Deze post brengt tot uitdrukking dat het gebouw van de SER met eigen vermogen is gefinancierd. De jaarlijkse afschrijvingskosten op de gebouwen worden ten laste van deze vermogenscomponent gebracht.

De bestemmingsreserve Renovatie wordt gevormd ten behoeve van een grootschalige renovatie te plegen in 2010. Conform de begroting is in 2009 een bedrag van 1 miljoen euro toegevoegd aan de bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve zal na afronding van de renovatie vrijvallen en via de resultaatbestemming worden toegevoegd aan het 'vermogen gebouw' waarna de jaarlijks hogere afschrijvingslasten op het gerenoveerde gebouw ten laste van deze vermogenscomponent kunnen worden gebracht.

In 2005 is een bestemmingsreserve pensioenen gevormd ter grootte van het bedrag van de buitengewone bate ad. 1.550.000 euro. Deze reserve wordt vanaf 2006 in vijf jaren aangewend om de bij CAO afgesproken extra pensioenlast te financieren.

De normpositie van het overig eigen vermogen lag tot voor kort op 40 à 60% van de begrote jaarlasten. In verband met het besluit van het dagelijks bestuur om het overig eigen vermogen terug te brengen tot 5 à 10% van de begrote jaarlasten en in samenhang hiermee gebruik te gaan maken van de faciliteiten van het Ministerie van Financiën voor geïntegreerd middelenbeheer (schatkistbankieren) worden voor de komende jaren negatieve exploitatiesaldi begroot tot het gewenste vermogen is bereikt. Het overig vermogen staat ter vrije beschikking van de SER.

Vermogen Uitvoering Wet ondernemingsraden

Het verloop van het vermogen is als volgt:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
1 januari	21.537.614	19.930.976
resultaat boekjaar	(3.665.738)	1.606.638
31 december	<u>17.871.876</u>	<u>21.537.614</u>

De normpositie van het eigen vermogen van de WOR lag tot voor kort op circa 70% van de begrote jaarlasten. Ook voor de dienst WOR zal het vermogen worden teruggebracht tot 5 à 10% van de begrote jaarlasten in samenhang met het hiervoor al genoemde schatkistbankieren. Door negatieve exploitatiesaldi te begroten zal deze vermogensreductie worden gerealiseerd.

VOORZIENINGEN

Fonds ANW-hiaatverzekering

Het verloop is als volgt:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Stand per 1 januari	274.777	310.680
Bij: interest	5.953	13.192
Af: Anw-hiaat-premie	(50.110)	(49.095)
Stand per 31 december	<u>230.620</u>	<u>274.777</u>

De geldmiddelen welke bestemd zijn voor de Werknemerspremie Anw-hiaatverzekering staan op de Extrabonus Zakenrekening ten name van de SER.

Voorziening Groot Onderhoud

De voorziening voor groot onderhoud is gevormd om op termijn over voldoende middelen te kunnen beschikken om grote onderhoudsprojecten te kunnen financieren. In 2010 vindt een grootschalige renovatie van het uit 1970 daterende deel van het SER-gebouwencomplex plaats. De voorziening voor groot onderhoud wordt aangehouden voor het andere deel van het SER-gebouw (bouwjaar 1987). De hoogte van de voorziening is gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan.

Het verloop van de voorziening in 2009 is als volgt:

Saldo 1 januari	615.000
Af: - renovatie sanitair en plafonds gebouwdeel 1987	(105.157)
- vernieuwing brandmeldsysteem	(28.212)
- kitwerk buitengevel	(19.594)
Saldo 31 december	<u>462.037</u>

Voorziening Sociaal Plan Landbouwschap in vereffening

Bij besluit nummer 411, gepubliceerd in het staatsblad van 28 september 2000 is de raad belast met de afwikkeling van het Landbouwschap. Tevens is in dit besluit bepaald dat de raad een voorziening Sociaal Plan landbouwschap in vereffening vormt ter grootte van 2 miljoen gulden voor eventueel in te stellen claims uit hoofde van het Sociaal Plan. Tot op heden zijn geen

bedragen aan deze voorziening onttrokken. De voorziening zal bij de definitieve liquidatie van het Landbouwschap worden opgeheven.

Voorziening voor wachtgeldverplichtingen

In 2006 is overeenstemming bereikt met de AFM over de indiensttreding van de SER-medewerkers die betrokken waren bij de uitvoering van de Wet Assurantiebemiddelingsbedrijven. Vrijwel al deze medewerkers zijn bij de AFM in dienst getreden. Voor diegenen die niet zijn meegegaan is een wachtgeldvoorziening getroffen. De voorziening zal in 2013 volledig zijn aangewend.

Bij het bepalen van de hoogte van de voorziening is rekening gehouden met van het UWV te ontvangen werkloosheidsuitkeringen.

OVERIGE SCHULDEN EN VOORUITONTVANGEN POSTEN

Overige schulden en overlopende passiva

De overige schulden en overlopende passiva hebben betrekking op:

	2009	2008
Reservering vakantietoeslag en vakantiedagen	792.991	783.780
Rekening courant Stichting van de Arbeid	724.621	-
Loonheffing en sociale premies	402.655	384.330
Raming inningskosten WOR-heffing Belastingdienst	370.000	355.000
Reservering accountantskosten controle jaarrekening	34.000	20.600
Subsidies provinciale raden	26.415	30.999
Omzetbelasting	23.319	11.777
Project Leidraad 'Veilig werken met stoffen op de werkplek'	14.569	-
Ministerie van SZW inzake CKA	14.318	65.810
Werkgeversvereniging PBO-sector	-	58.579
Teveel ontvangen WOR-heffingen UWV	-	5.293
Overige kortlopende schulden	83.982	38.665
	<u>2.486.870</u>	<u>1.754.833</u>

De schuld in rekening courant met de Stichting van de Arbeid is ontstaan doordat ultimo 2009 een bedrag van 981.000 euro is ontvangen als voorschot op het subsidiabele project 'Arbocatalogi'. Gezien het tijdstip van ontvangst van dit bedrag kon geen doorbetaling naar de dragende organisaties in de Stichting meer worden gerealiseerd in 2009.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Op balansdatum heeft de SER de volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen:

- Verstreckte opdrachten ten behoeve van de renovatie in 2010 voor in totaal 2.810.000 euro.
- Leasecontracten inzake de auto van de voorzitter en de postwagens. Deze contracten hebben nog een resterende looptijd van 6 respectievelijk 36 maanden. De totale verplichting bedraagt 42.000 euro.
- Leasecontracten inzake het gebruik van de printers en copiers. Deze contracten lopen ultimo 2010 af. De totale verplichting bedraagt 86.000 euro.
- Voor het jaar 2010 zijn toezeggingen gedaan voor exploitatiesubsidies aan de Stichting voor de Arbeid (3/4e deel van de totale lasten; begroot aandeel SER 971.000) en Stichting voor de Jaarverslaggeving (7/12e deel van het exploitatietekort; begroot aandeel SER: 245.000).

2.6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN SER

1 BATEN

1. Heffingen

1.1 Heffingen via Kamers van Koophandel en Fabrieken

De middelen ter financiering van de raad worden verkregen uit opslagen op de bijdragen die ondernemingen verschuldigd zijn voor hun inschrijving in het handelsregister. Hiertoe is een verdeling aangebracht in categorieën, afhankelijk van grootte en rechtsvorm van de onderneming. Het bedrag van de basisheffing bedroeg in 2009 € 2,15. In 2008 was dit € 2,70.

De heffingen per categorie bedragen:

	heffing per bedrijf in 2009	heffing per bedrijf in 2008
	€	€
eenmanszaak	2,15	2,70
vereniging en stichting	4,30	5,40
vennootschap onder firma	6,45	8,10
maatschap	6,45	-
commanditaire vennootschap	6,45	8,10
kleine rechtspersoon	10,75	13,50
middelgrote rechtspersoon	21,50	27,00
grote rechtspersoon	62,35	78,30

Heffingsopbrengst

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
Voorlopige opbrengst heffing lopend jaar	11.412.086	11.635.000	13.213.787
Afrekening voorgaande jaren	56.933	85.000	130.577
Afboekingen en correcties	(210.343)	(175.000)	(211.816)
Totale heffingsopbrengst	11.258.676	11.545.000	13.132.548

De daling van de heffingsopbrengst ten opzichte van 2008 is volledig toe te schrijven aan het lagere heffingstarief.

De autonome groei van het aantal ingeschreven bedrijven in het handelsregister is in 2009 uitgekomen op 4%. Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van een autonome groei van 5,7%. Voorts is er bij het opstellen van de begroting rekening mee gehouden dat de uitbreiding van het Handelsregister per 1 juli 2008 met nieuwe categorieën bedrijven en instellingen zou leiden tot een extra heffingsopbrengst van circa 500.000 euro vanaf 2009. Deze schatting was gebaseerd op informatie van de Kamer van Koophandel Nederland. De heffingsopbrengst uit nieuwe inschrijvingen is voornamelijk bepaald op 388.000 euro, maar nog niet alle bedrijven en instellingen hebben op de aanschrijving van de Kamers van Koophandel gereageerd. Mogelijk volgen in 2010 nog inschrijvingen met terugwerkende kracht tot 2009.

1.2 Bijdragen van bedrijfslichamen

Voor bedrijven in de primaire agrarische sector gold tot 2010 geen verplichting tot inschrijving in het Handelsregister. De bijdrage van dit deel van het bedrijfsleven werd daarom langs een andere weg geïnd, te weten via de betrokken agrarische (hoofd)productschappen en het Bedrijfschap voor de Bosbouw en de Houtteelt.

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
Productschap Tuinbouw	112.930	112.400	125.120
Productschap Zuivel	71.076	70.900	78.749
Productschappen Vee, Vlees en Eieren	40.120	40.000	44.451
Hoofdproductschap Akkerbouw	23.527	23.400	26.067
Bedrijfschap voor de Bosbouw en houtteelt	1.297	1.300	1.437
	<u>248.950</u>	<u>248.000</u>	<u>275.824</u>

De bijdrage is een percentage van de in totaal begrote heffingsinkomsten 2009. Dit percentage komt overeen met het aandeel van de primaire agrarische sector in het Bruto Binnenlands Product (BBP). Voor 2009 lag dit percentage op 2,1%.

Vanaf 2010 zullen deze bedrijfslichamen niet meer in de heffing worden betrokken; bij alle agrarische bedrijven en bedrijven in de bosbouw en houtteelt wordt dan rechtstreeks via de Kamers van Koophandel geheven.

2. Diensten aan derden

2.1 Stichting van de Arbeid

Door de stafafdelingen en facilitaire afdelingen van het SER-secretariaat worden werkzaamheden verricht ten behoeve van het secretariaat van de Stichting van de Arbeid. De kosten hiervan worden op basis van afspraken tussen de besturen van de SER en de Stichting van de Arbeid vastgesteld en doorbelast.

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
algemene dienstverlening	135.000	135.000	131.000
notuleercapaciteit	36.750	50.000	60.962
	<u>171.750</u>	<u>185.000</u>	<u>191.962</u>

Bij het opstellen van de begroting is er van uitgegaan dat circa 50 vergaderingen door SER-notulisten genotuleerd zouden worden. De realisatie is uitgekomen op 35 vergaderingen.

2.2 Overige diensten aan derden

In de post overige diensten aan derden is een aantal vaste doorberekeningen begrepen:

- het secretariaat van de Werkgeversvereniging PBO-sector;
- de secretaris van het Pensioenfonds SER en Bedrijfschappen;
- administratieve ondersteuning aan de Stichting Werkgelegenheidsfonds PBO-Sector;
- het secretariaat van de commissie Klachtenafhandeling Aanstellingskeuringen.

Daarnaast zijn onder deze post incidentele detacheringen verantwoord.

3. Vergoeding opgedragen taken

3.3 Uitvoering Wet ondernemingsraden

De SER is mede-uitvoerder van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR). Deze wet voorziet in een zelfstandige financiering en wordt derhalve in een afzonderlijke rekening verantwoord.

Aan de Uitvoering Wet ondernemingsraden wordt doorberekend:

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
algemene dienstverlening	24.000	24.000	24.000
administratieve ondersteuning	20.000	21.000	19.500
	<u>44.000</u>	<u>45.000</u>	<u>43.500</u>

4. Overige baten

4.1 Interest

De interestbaten vallen in 2009 254.000 euro lager uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van een gemiddeld interestpercentage op de deposito's van 4,5% terwijl de realisatie is uitgekomen op gemiddeld 0,9% (stallingsdeposito) en 2,5% (ExtraBonusZakenrekening).

Een deel van de obligaties is in 2009 verkocht. Hierbij is een positief koersverschil ontstaan. Door gedaalde rentestanden is een koerswinst gerealiseerd op een deel van de in bezit zijnde obligaties. Deze koersresultaten zijn opgenomen in de interestbaten.

De specificatie is als volgt:

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
interestbaten	356.982	675.000	742.475
koersresultaat op obligaties	63.921	-	(167.053)
	<u>420.903</u>	<u>675.000</u>	<u>575.422</u>

4.2 Verhuur

De opbrengst uit verhuur heeft betrekking op de verhuur van een deel van het SER-gebouw. Onder deze post zijn eveneens opgenomen de vergoedingen van derden voor het gebruik van vergaderzalen. Medio 2009 is de huurovereenkomst met de International Water Association in onderling overleg voortijdig beëindigd. Hierin was in de begroting niet voorzien. Deze tussentijdse opzegging is gedaan met het oog op de benodigde kantoorruimte ten behoeve van de eigen huisvesting tijdens de renovatie van het uit 1970 daterende deel van het SER-gebouw. Na de renovatie zal deze kantoorruimte worden verhuurd aan de Raad voor Werk en Inkomen.

4.3 Diversen

Onder de post diversen is met name het verschil verantwoord tussen de opbrengsten van het bedrijfsrestaurant en de aan ingrediënten bestede kosten. Daarnaast zijn hier de ontvangen presentiegelden voor deelname aan vergaderingen van externe commissies en besturen verantwoord alsmede de ontvangen vergoedingen voor gehouden lezingen en geschreven artikelen door SER-medewerkers.

2 LASTEN

1. Vergaderingen raad en commissies

Leden van de raad en zijn commissies en werkgroepen ontvangen vergadervergoedingen voor het deelnemen aan vergaderingen. Het betreft vacatiegeld en een vergoeding voor reis- en verblijfkosten. Daarnaast ontvangen raadsleden een vaste vergoeding voor representatiekosten (1.200 euro per jaar).

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
1.1 Raad en dagelijks bestuur			
raad, dagelijks bestuur en kroonleden	<u>178.315</u>	<u>197.000</u>	<u>184.237</u>
1.2 Commissies en werkgroepen			
adviescommissies en -werkgroepen	541.555	552.000	348.490
overleggroepen consumentenvoorwaarden	19.131	14.000	17.385
bestuurszaken	25.274	16.000	16.279
overige	-	-	370
	<u>585.960</u>	<u>582.000</u>	<u>382.524</u>

De hoogte van de vergaderkosten is afhankelijk van drie factoren, te weten het aantal vergaderingen, het basistarief van de vacatiegelden alsmede het gemiddelde aantal vacatiegerechtigde deelnemers per vergadering. In 2009 lag het aantal vergaderingen op een hoger niveau dan in 2008. Hieronder is een tabel opgenomen met de specificatie van de aantallen vergaderingen.

In 2009 is het systeem gewijzigd van toekenning van vacatiegelden. Er geldt een standaard tarief van 385 euro per vergadering van 1 tot maximaal 3 uur; voor kortere vergaderingen wordt 50% van het tarief betaald, voor langere vergaderingen 150%; het vacatietarief voor voorzitters is bepaald op 125% van het standaardtarief. In 2008 gold een standaardtarief van 370 euro per dagdeel van maximaal 5 uur. Het tarief wordt op grond van het *indexcijfer contractuele loonkosten voor alle cao-sectoren (bron: CBS)* eenmaal per twee jaar verhoogd.

aantal vergaderingen

raad	3	8	7
dagelijks bestuur	10	8	10
kroonledenoverleg	13	8	12
	<u>26</u>	<u>24</u>	<u>29</u>
adviescommissies en -werkgroepen	144	147	109
overleggroepen consumentenvoorwaarden	37	25	44
bestuurszaken	13	22	13
overige	-	-	1
	<u>194</u>	<u>194</u>	<u>167</u>

1.3 Overige vergaderkosten

Onder de rubriek overige vergaderkosten valt met name de zaalhuur van enkele extern gehouden vergaderingen.

Personeelsformatie

De gemiddelde bezetting van het SER-secretariaat ligt in 2009 0,9 fte hoger dan de begroting. Begroot was een formatie van 106,95 fte, de gemiddelde bezetting is uitgekomen op 107,85 fte. De overschrijding van de begroting is vooral toe te schrijven aan vervanging wegens langdurige ziekte en het tijdelijk aantrekken van extra capaciteit ten behoeve van de voorbereiding van de renovatie (dual student facility management).

<u>Afdeling/ directie</u>	<u>gemiddelde bezetting 2009</u>	<u>begrote formatie 2009</u>
<i>Algemeen secretariaat</i>	6,50	6,50
<i>Directies</i>		
Economische Zaken	14,50	14,50
Sociale Zaken	14,67	14,40
Bestuurszaken		
- Algemeen	2,80	2,80
- Toezicht en Bestuur	8,27	8,60
- Medezeggenschap en Juridische zaken	6,33	5,90
	<u>17,40</u>	<u>17,30</u>
	46,57	46,20
<i>Stafafdelingen</i>		
Personeel en Organisatie	2,50	2,60
Financiën	6,60	6,60
Communicatie	12,13	12,60
	<u>21,23</u>	<u>21,80</u>
<i>Facilitair Bedrijf</i>		
- Algemeen	2,33	2,00
- Automatisering	3,60	3,60
- Post/Repro/Archief	15,80	15,70
- Civiele Diensten	14,07	13,60
	<u>35,80</u>	<u>34,90</u>
Totaal formatie SER	<u>110,10</u>	<u>109,40</u>
waarvan doorberekend uitvoering WOR	<u>2,25</u>	<u>2,45</u>
Formatie SER exclusief WOR	<u>107,85</u>	<u>106,95</u>
Daarnaast is de SER in formele zin werkgever voor de medewerkers van de Stichting van de Arbeid en de Werkgeversvereniging PBO-sector.		
Stichting van de Arbeid	<u>5,40</u>	<u>5,40</u>
Werkgeversvereniging PBO-sector	<u>1,40</u>	<u>1,40</u>

2. Personeelskosten

Het SER-secretariaat omvat niet alleen medewerkers werkzaam voor de SER zelf, maar ook medewerkers die werkzaam zijn voor de WOR en voor derden zoals de Stichting van de Arbeid en de Werkgeversvereniging PBO-sector. Voor deze laatsten is de SER in formele zin werkgever, maar niet in materiële zin.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de totale personeelskosten van de SER als werkgever (kolom 'totaal') en het deel daarvan dat wordt doorberekend aan de WOR en de genoemde derden. In de rechter kolom staan de kosten zoals verantwoord in de staat van baten en lasten SER.

	totaal	waarvan doorbelast	SER
2.1 salarissen	7.287.940	641.920	6.646.020
2.2 pensioenpremies	1.566.458	104.887	1.461.571
2.3 wettelijke sociale verzekeringen	702.098	59.426	642.672
2.4 vergoedingen personeel	284.156	31.711	252.445
2.5 overige personeelskosten	406.995	24.164	382.831
	<u>10.247.647</u>	<u>862.108</u>	<u>9.385.539</u>

In de personeelskosten van de SER zijn kosten begrepen van medewerkers die diensten ten behoeve van derden verrichten. De totale opbrengst die hiermee gemoeid is, bedraagt circa 182.000 euro en is verantwoord in de rubriek 'diensten aan derden'.

De vergoedingen van de voorzitter en de algemeen secretaris zijn begrepen in de personeelskosten. De vergoeding van de voorzitter is bij verordening geregeld en is in 1996 afgestemd op het bezoldigingsniveau van de vice-president van de Raad van State. Sindsdien volgt de vergoeding van de voorzitter de salarisontwikkeling van de CAO voor de PBO-sector waartoe de SER behoort. In 2009 bedroeg de vergoeding voor de voorzitter inclusief vakantietoeslag en eindejaarsuitkering 146.100 euro op jaarbasis. In het kader van de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (Wopt) wordt vermeld dat het loon voor de loonheffing van de voorzitter in 2009 220.000 heeft bedragen. Dit bedrag is als volgt vastgesteld:

- bezoldiging zoals hiervoor beschreven	146.100
- compensatiebijdrage pensioen ¹	29.700
- fiscale bijtelling en compensatie voor medegebruik dienstauto voor nevenfuncties	43.300
- overig	900
loon voor de loonheffing	<u>220.000</u>

De salariering van de algemeen secretaris volgt de cao voor de PBO-sector en bedroeg in 2009 132.000 euro op jaarbasis (loon voor de loonheffing).

In 2009 is aan geen der medewerkers c.q. overige bestuurders van de SER een salaris of vergoeding uitgekeerd hoger dan de Wopt-norm (188.000 euro in 2009).

¹ Op diens verzoek is voor de voorzitter geen pensioenregeling getroffen. Er wordt dus geen werknemersdeel pensioenpremie ingehouden op de vergoeding en de werkgeversbijdrage pensioenpremie wordt als belastbaar loon uitbetaald.

2.1 Salarissen

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
salarissen	6.422.444	6.514.000	6.159.298
ingeleend op detacheringsbasis	150.792	150.000	58.373
ingeleend op uitzendbasis	46.350	55.000	201.893
algemene toeslag	96.703	97.000	90.387
	<u>6.716.289</u>	<u>6.816.000</u>	<u>6.509.951</u>
af:			
ziekengeld	(41.046)	-	(17.451)
arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	(29.223)	(29.000)	(30.677)
	<u>6.646.020</u>	<u>6.787.000</u>	<u>6.461.823</u>

De salarissen zijn op 1 april 2009 conform CAO-afspraken aangepast met 1,5%, waarvan 1,2% verhoging van de bruto maandsalarissen en 0,3% verhoging van de eindejaarsuitkering. Ten tijde van het opstellen van de begroting (medio 2008) is, op grond van de toen geldende verwachtingen van het CPB, uitgegaan van een salarisstijging van 3% per 1 januari 2009.

algemene toeslag

Als gevolg van de gewijzigde wetgeving rond Vut-, prepensioen- en levensloopregelingen, is met ingang van 2006 de Vroegpensioenregeling (VP-regeling) voor werknemers geboren vanaf 1 januari 1950 (de zogenoemde 55-minners) beëindigd. De VP-regeling wordt ongewijzigd voortgezet voor 55-plussers. Voor deze categorie blijft de werkgeversbijdrage VP-premie (1,9%) gerubriceerd onder de post pensioenpremies. De 55-minners ontvangen de vroegere werkgeverspremie van 1,9% als algemene toeslag bij hun bruto salaris.

2.2 Pensioenpremies

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
pensioenpremies	1.595.777	1.616.000	1.580.664
extra bijdrage CAO afspraak	357.262	357.000	357.262
VP-premie 55+	18.026	20.000	22.551
afrekening pensioenkosten voorgaande jaren	10.333	-	(14.892)
	<u>1.981.398</u>	<u>1.993.000</u>	<u>1.945.585</u>
af: werknemersdeel	(519.827)	(532.000)	(519.668)
	<u>1.461.571</u>	<u>1.461.000</u>	<u>1.425.917</u>

Voor het SER-personeel geldt de CAO voor de PBO-sector. Deze CAO voorziet in een geïndexeerde middelloonregeling met een pensioenopbouw van 1,9% van de pensioengrondslag. Daarnaast is er een vroegpensioenregeling welke vanaf 1 januari 2006 alleen nog open staat voor medewerkers geboren vóór 1 januari 1950. Voor beide regelingen is een uitvoeringsovereenkomst gesloten met het Pensioenfonds SER en Bedrijfschappen (PSB). PSB is een vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds.

Voor 2009 heeft PSB de pensioenpremie vastgesteld op 31% van de pensioengrondslag. De werknemersbijdrage is 1/3e deel van deze premie, te weten 10,3%. De werkgever draagt 2/3e deel bij: 20,7%. Ter versterking van de financiële positie van het pensioenfonds storten de

aangesloten werkgevers over de periode 2006 tot en met 2010 jaarlijks een extra bijdrage van 7% van de pensioengrondslag.

Evenals andere pensioenfondsen heeft het Pensioenfonds SER & Bedrijfschappen (PSB) zijn dekkingsgraad fors zien afnemen in 2008: van 140% per 1 januari 2008 naar 102% per 1 januari 2009. Daardoor is in 2008 de wettelijke verplichting ontstaan om te onderzoeken met welk beleid de dekkingsgraad binnen 5 jaar weer op het minimaal vereiste niveau (105%) kan komen en binnen 15 jaar weer op het niveau dat past bij de beleggingsrisico's van het fonds (ongeveer 120%). Het pensioenfonds moet dit vastleggen in een herstelplan en dit herstelplan ter goedkeuring indienen bij De Nederlandsche Bank. Het plan is eind maart 2009 vastgesteld en ingediend. Medio 2009 heeft DNB het herstelplan goedgekeurd.

In het kader van het herstelplan heeft het pensioenfonds met name zijn premiebeleid moeten aanscherpen. De totale pensioenpremie is nu 38%: 31% te verdelen tussen werknemers en werkgever en 7% als tijdelijke extra werkgeversbijdrage tot en met 2010. Besloten is de premie na 2010 te handhaven op 38%, waarvan werkgever 2/3e deel en de werknemers 1/3e deel betalen. Op deze manier kan het pensioenfonds binnen de gestelde termijnen aan de wettelijke vermogens-eisen voldoen. Echter, de door CAO-partijen gewenste indexatiezekerheid (ten minste 90% koopkrachtbehoud ingegane pensioenen), zal ook met deze hoge premie vermoedelijk niet bereikt worden. Het pensioenfondsbestuur heeft daarom dit probleem aan CAO-partijen voorgelegd. Deze beraden zich momenteel op de regeling en de financiering daarvan.

2.4 Vergoedingen personeel

Onder de post 'vergoedingen personeel' zijn opgenomen de kosten die voortvloeien uit de secundaire arbeidsvoorwaarden. De specificatie is als volgt:

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
reiskosten woon/werk	63.277	60.000	62.001
werkgeversbijdrage bonusspaarregeling	58.741	58.000	59.108
compensatie fiscale bijtelling gebruik dienstauto voorzitter	21.651	20.000	44.083
vergoeding ziektekostenverzekering	41.963	41.000	41.205
werkkleding	14.759	25.000	35.082
jubileum-/afscheidsgroefities	14.509	29.500	18.021
representatie-/telefoonvergoeding	15.158	11.000	11.908
sportbijdrage	11.317	0	0
loonbelasting werknemersspaarregeling	11.070	11.500	11.039
	<u>252.445</u>	<u>256.000</u>	<u>282.447</u>

De dienstauto wordt door de voorzitter tevens gebruikt ten behoeve van nevenfuncties. Dit gebruik wordt door de fiscus bestempeld als privégebruik zodat een bijtelling in acht dient te worden genomen. De voorzitter wordt voor deze bijtelling gecompenseerd.

Als stimulans om te (gaan) sporten en daarmee een gezonde levensstijl te bevorderen wordt aan werknemers met ingang van 2008 een tegemoetkoming van maximaal 50 euro per jaar verstrekt. De uitbetaling van de bijdrage 2008 en 2009 heeft in 2009 plaatsgevonden.

2.5 Overige personeelskosten

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
opleidingskosten	114.436	145.000	156.350
wervingskosten	37.989	50.000	70.067
exploitatie lease-auto voorzitter	61.037	70.000	61.027
arbodienst	44.219	36.500	23.685
bijdrage contactcommissie personeel	19.889	20.000	19.263
dienstreizen en verblijfkosten	26.941	21.000	18.489
bijdrage Stichting Werkgelegenheidsfonds PBO-sector	11.975	11.500	11.340
diversen	66.345	63.000	84.903
	<u>382.831</u>	<u>417.000</u>	<u>445.124</u>

De post opleidingskosten laat een onderbesteding zien. In de begroting was rekening gehouden met een collectieve training ten behoeve van het gehele personeel in het kader van 'Sociale Innovatie'. In 2009 heeft een dergelijke training niet plaatsgevonden.

In de post arbodienst is de inschakeling van externe deskundigen ten aanzien van verzuimbegeleiding begrepen; deze kosten lagen op een hoger niveau dan begroot.

De Stichting Werkgelegenheidsfonds PBO-sector subsidieert de kosten van werkervaringsplaatsen en VMBO-stages in de PBO-sector.

De post diversen omvat onder meer de kosten van bedrijfsmaatschappelijk werk, de bijdrage aan de Werkgeversvereniging PBO-sector, de vakbondsbijdrage, de kosten van personeelsbijeenkomsten en de kosten van de aan werknemers en gepensioneerden verstrekte kerstpakketten.

3. Huisvestingskosten

3.1 Onderhoudskosten gebouw

Op de post onderhoudskosten gebouw is enige onderbesteding gerealiseerd ten opzichte van de begroting. In het kader van de voor 2010 geplande renovatie van het uit 1970 daterende deel van het gebouwencomplex wordt onderhoud, waar dat verantwoord mogelijk is, naar bevind van zaken uitgesteld tot de renovatie in 2010.

3.2 Afschrijvingskosten gebouw

De economische levensduur is voor beide panden bepaald op veertig jaar.

Via de resultaatbestemming worden de afschrijvingslasten in mindering gebracht op het 'Vermogen gebouw'.

4. Bureaunkosten

4.1 Afschrijving en onderhoud inventaris

Onder de post Afschrijving en onderhoud inventaris worden de kosten verantwoord welke verband houden met afschrijving op de inventaris, kleine aanschaffingen inventaris en kunst, verzekeringen en onderhoud.

4.2 Automatisering

Specificatie:

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
afschrijving hardware	111.060	129.000	131.068
afschrijving software	35.207	31.000	51.422
onderhoudskosten en licenties	176.080	168.000	164.414
projectondersteuning	36.564	25.000	19.576
doorberekende kosten	(27.513)	(25.000)	(25.598)
	<u>331.398</u>	<u>328.000</u>	<u>340.882</u>

De post afschrijving hardware is lager uitgekomen dan begroot doordat de begrote investering in de digitalisering van het archief nog niet is gerealiseerd.

In de post onderhoudskosten en licenties is mede verantwoord de inrichting van een testomgeving en uitbreiding van sharepoint (7.000 euro). Hierin was in de begroting niet voorzien.

De aftrekpost (doorberekende kosten) omvat de bijdrage van de uitvoering WOR en de Stichting van de Arbeid voor hun aandeel in de kosten van het netwerk en de pc's. Toerekening vindt plaats aan de hand van het aantal in gebruik zijnde pc's.

4.3 Telecommunicatie

Onder de post telecommunicatie worden de kosten van (mobiele) telefonie en internetgebruik verantwoord.

4.6 Overige bureaunkosten

Onder de post overige bureaunkosten zijn opgenomen de exploitatiekosten van de dienstauto (bestelauto), de kosten van salarisverwerking, bank- en girokosten en de verstrekking van koffie en thee aan het personeel.

5. Kosten communicatie en documentatie

De specificatie van de kosten is als volgt:

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
documentatiekosten	135.900	144.000	137.352
publicaties	157.948	113.000	74.632
vertaalkosten	22.252	35.000	34.460
congressen in eigen beheer	32.719	30.000	27.896
hosting website SER	18.694	14.000	16.745
onderhoud/aanpassingen website SER	12.369	10.000	15.312
herziening huisstijl	40.013	25.000	11.900
audiovisueel presentatiemateriaal	4.363	10.000	4.344
overige voorlichtingskosten	27.076	49.000	30.765
	<u>451.334</u>	<u>430.000</u>	<u>353.406</u>

In de post publicaties zijn begrepen kosten welke door derden in rekening worden gebracht voor publicaties als het SER-bulletin, brochures en adviezen. Te denken valt aan kosten van free-lance journalisten, fotografen en externe drukkosten.

Deze post laat een overschrijding van de begroting zien welke in hoofdzaak wordt veroorzaakt doordat de coördinatie en eindredactie van het SER-magazine in 2009 door een extern bureau zijn verzorgd. Hierin was in de begroting niet voorzien. Hier tegenover staat dat de vacature bij de stafafdeling Communicatie in 2009 niet is ingevuld. In 2009 is daarnaast een lezersonderzoek gehouden ten behoeve van het SER-magazine en is het blad ge-restyled.

De intern gemaakte kosten ten behoeve van publicaties zijn begrepen onder de post Drukwerk/kantoorbehoeften onder de bureaunkosten.

De herziening van de huisstijl laat een overschrijding van de begroting zien. De belangrijkste reden hiervoor is dat een aantal werkzaamheden door het huisstijlbureau zijn uitgevoerd omdat intern hiervoor geen capaciteit beschikbaar was. Daarnaast bleken er meer huisstijldragers te zijn dan eerder is aangenomen.

In de begroting van de overige voorlichtingskosten is de scriptieprijs begroot. De kosten hiervoor worden echter pas in 2010 verwacht.

6. Representatie en internationale contacten

In de post Representatie en internationale contacten zijn begrepen de diverse representatiekosten van het secretariaat en het dagelijks bestuur, de contributie aan de internationale vereniging van Sociaal-Economische Raden en de kosten van buitenlandse dienstreizen met een representatief karakter.

De kosten van een kroonledenbijeenkomst in Kerkrade zijn eveneens onder deze post verantwoord.

7. Diensten door derden

7.2 Vergoeding Kamers van Koophandel voor inningskosten

De vergoeding aan de Kamers van Koophandel voor de inning van de SER-heffing wordt telkens voor drie jaar vastgesteld. Voor de jaren 2008 tot en met 2010 is de vergoeding vastgesteld op € 18,35 per 100 dossiers. De inningskosten bedragen 2,9% van de heffingsopbrengst.

7.3 Adviezen en diensten derden

Onder de post adviezen en diensten derden zijn kosten ad. 104.000 euro opgenomen welke zijn gemaakt in het kader van de digitale beschikbaarstelling en het gebruikersvriendelijker maken van de 'Leidraad Veilig werken met stoffen op de werkplek'. Voor een deel van de kosten van dit project heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een subsidie toegezegd. Deze kosten zijn terug te vinden in de balans, onder de post Overige vorderingen en vooruitbetaalde kosten.

In de post adviezen en diensten derden zijn daarnaast kosten opgenomen inzake externe advisering omtrent personeelsbeleid, administratieve organisatie, automatisering en huisvesting, voorzover deze niet zijn begrepen in de projectbegroting van de renovatie.

7.4 Uitbesteed onderzoek

Het verantwoorde bedrag heeft betrekking op het eerste deel van het onderzoek dat wordt verricht door het Onderzoeksinstituut Geschiedenis en Cultuur van de Universiteit Utrecht ten behoeve van het zestigjarig bestaan van de SER.

8. Subsidies

Binnen het kader van zijn taakopdracht op grond van de Wet op de Bedrijfsorganisatie kan de SER besluiten tot financiering of medefinanciering van bepaalde activiteiten of organisaties. De SER verstrekt subsidies aan de Stichting van de Arbeid, de provinciale advies- en overlegorganen en de Raad voor de Jaarverslaggeving. Daarnaast verstrekt de SER, uit hoofde van zijn taak als medeuitvoerder van de Wet op de ondernemingsraden, subsidie aan de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO) ten behoeve van scholing en vorming van ondernemingsraadsleden. De subsidie aan het GBIO wordt afzonderlijk verantwoord op Uitvoering Wor. Een tijdelijke projectsubsidie is toegekend aan de Stichting De Burcht. Op subsidieverstrekingen van de SER is het Subsidiebesluit SER van 19 december 2003 van toepassing.

8.1 Stichting van de Arbeid

Gezien de onderlinge verbondenheid en taakverdeling heeft de SER vanaf zijn oprichting bijgedragen in de financiering van de Stichting van de Arbeid. Op basis van afspraken tussen de besturen van de SER en de Stichting van de Arbeid financiert de SER 75% van het exploitatietekort van de Stichting van de Arbeid. De begroting en de rekening van de Stichting van de Arbeid worden jaarlijks aan de SER voorgelegd.

In 2009 zijn de afspraken tussen de besturen van de SER en de Stichting van de Arbeid herzien. Over de door de SER verleende diensten aan de Stichting is met ingang van 2009 omzetbelasting verschuldigd. Dit leidt tot een lastenverzwaring van de Stichting. Door lager dan begrote vergaderkosten is het lastentotaal van de Stichting in 2009 binnen de begroting gebleven.

8.2 Provinciale advies- en overlegorganen

Er zijn in Nederland negen provinciale overleg- en adviesorganen op sociaal-economische terrein. De raden zijn overwegend samengesteld uit vertegenwoordigers van ondernemers- en werknemersorganisaties. Ze worden gefinancierd uit bijdragen van de SER en/of de provincies en/of Kamers van Koophandel. In het kader van de subsidierelatie tussen de SER en de provinciale overleg- en adviesorganen vindt tweejaarlijks een evaluatie plaats. De bijdrage aan de provinciale advies- en overlegorganen is voor de periode 2009 tot en met 2011 vastgesteld op 50% van de exploitatiekosten met een maximum van 45.533 euro per orgaan.

provincie/ regio	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
Noord Nederland	91.066	91.000	83.936
Overijssel	45.533	45.500	41.968
Gelderland	45.533	45.500	41.968
Noord-Brabant	45.533	45.500	41.968
Utrecht	30.084	45.500	26.968
Noord-Holland	3.600	45.500	-
Flevoland	45.533	45.500	41.966
Zeeland	245	25.000	11.531
	<u>307.127</u>	<u>389.000</u>	<u>290.305</u>

Na samenvoeging van de provinciale overlegorganen van Groningen, Friesland en Drenthe wordt aan Noord Nederland maximaal twee maal het reguliere subsidiebedrag toegekend.

In de begroting 2009 is rekening gehouden met een herstart van het overlegorgaan Noord-Holland. De gedeclareerde kosten over 2009 zijn vooralsnog beperkt in omvang.

De toegekende subsidie aan SER Zeeland over 2009 bedraagt circa 13.000 euro. De subsidie over 2007 en 2008 is in 2009 op een lager niveau vastgesteld dan waarop is gerekend bij het opstellen van de jaarrekeningen over die jaren. Derhalve valt het teveel gereserveerde bedrag in 2009 vrij.

8.3 Stichting voor de Jaarverslaggeving

In de wettelijke regeling voor jaarrekeningen is de eis gesteld dat de jaarrekening moet voldoen aan normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd. Omdat bedoelde normen niet een statisch geheel zijn, was er behoefte aan een platform voor advies en overleg met alle betrokken partijen. Tot 1981 werd hierin voorzien door middel van een tripartiete overleg op privaatrechtelijke basis. In 1981 is de Stichting voor de Jaarverslaggeving opgericht door het VNO, het NCW, de FNV, het CNV en de Orde Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA). De Stichting voor de Jaarverslaggeving heeft ten doel de kwaliteit van de externe verslaggeving, in het bijzonder de jaarrekening, te bevorderen. Zij tracht dit doel te bereiken door onder meer het opstellen en publiceren van "Richtlijnen voor de jaarverslaggeving".

De SER financiert 7/12e deel van het exploitatietekort van de Stichting voor de Jaarverslaggeving. Het Koninklijk NIVRA, de NOVAA en Eumedion nemen het resterende deel van het exploitatietekort voor hun rekening. De begroting en rekening worden jaarlijks aan de SER voorgelegd.

De subsidie aan de Stichting voor de Jaarverslaggeving blijft achter bij de begroting doordat de eigen inkomsten van de Stichting, in de vorm van auteursrechtvergoedingen op de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, hoger zijn uitgevallen dan begroot. Hierdoor is het negatieve exploitatiesaldo kleiner dan begroot.

8.4 De Burcht

Het dagelijks bestuur van de SER heeft in zijn vergadering van 21 november 2005 besloten aan de stichting De Burcht een tijdelijke meerjarige subsidie te verlenen ten behoeve van de opzet, ontwikkeling en realisatie van een marketing-, sponsoring- en fondsenwervingsbeleid, waarmee De Burcht beoogt stapsgewijs in zijn eigen financieringsbehoefte te voorzien zonder verdere subsidiëring ten laste van de SER. Het achterliggende doel van De Burcht is een vernieuwing van het museum- en platformconcept. Deze vernieuwing houdt een belangrijke koerswijziging in, namelijk van een Vakbondsmuseum naar een breed gedragen centrum voor arbeidsverhoudingen waarin vakbonden en ondernemersorganisaties participeren.

De totale subsidie bedroeg aanvankelijk 1,25 mln euro. Op basis van halfjaarlijkse voortgangsrapportages wordt telkens besloten tot toekenning van onderstaande tranches:

2 x 175.000 euro voor het jaar 2006,
 2 x 150.000 euro voor het jaar 2007,
 2 x 125.000 euro voor het jaar 2008,
 2 x 100.000 euro voor het jaar 2009 en
 2 x 75.000 euro voor het jaar 2010.

Het bestuur van de stichting De Burcht heeft eind februari 2010 laten weten dat het zijn plannen heeft moeten herzien. In verband hiermee wordt afgezien van de voor 2010 voorziene subsidie en zal de helft van de in 2009 toegekende subsidie worden terugbetaald.

4 RESULTAATBESTEMMING

Via de resultaatbestemming worden de afschrijvingslasten op het gebouw in mindering gebracht op het vastgelegd vermogen, wordt 1 miljoen euro toegevoegd aan de bestemmingsreserve renovatie en wordt 310.000 euro onttrokken aan de bestemmingsreserve pensioenen. Het resulterend negatief saldo wordt onttrokken aan het overig vermogen.

2.7 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN UITVOERING WET ONDERNEMINGSRADEN

1 BATEN

1. Heffingen

De WOR-heffingen worden opgelegd door de Belastingdienst en maandelijks aan de SER afgedragen. De specificatie van de heffingen over het lopend jaar en voorgaande jaren is als volgt:

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
<i>Heffingstarief</i>	0,012%	0,012%	0,017%
heffingen lopend jaar	17.942.704	17.300.000	24.043.662
afrekening heffingen voorgaande jaren	116.165	-	715.533
	<u>18.058.869</u>	<u>17.300.000</u>	<u>24.759.195</u>

Heffingen lopend jaar

De post heffingen lopend jaar omvat alle heffingsaanslagen en verminderingen welke door de Belastingdienst tot en met januari 2010 zijn opgelegd met betrekking tot het heffingsjaar 2009. Het gaat hier om circa 22.000 aanslagen, waarmee in totaal 16,5 miljoen euro is gemoeid. In 2010 zullen door de Belastingdienst nog circa 1.800 aanslagen worden opgelegd die betrekking hebben op het heffingsjaar 2009. Hiervoor is een transitorische post van 1.470.000 euro opgenomen, welke eveneens is begrepen in de post 'heffingen lopend jaar'. Voor een deel betreft dit ondernemingen waarvoor de SER pas eind 2009 of begin 2010 de heffingsplicht per 2009 heeft vastgesteld. Voor een ander deel betreft dit de '*werkvoorraad nog op te leggen aanslagen*' van de Belastingdienst.

Afrekening heffingen voorgaande jaren

De post 'Afrekening heffingen voorgaande jaren' betreft bedragen die de Belastingdienst in 2009 heeft opgelegd over de heffingsjaren 2008 en eerder.

Algemeen

De realisatie van de heffingen in 2009 valt hoger uit dan begroot. De heffingsgrondslag (het fiscale loon) is meer gestegen dan waarbij in de begroting is gerekend (begroot: +3%; realisatie: +5%). Daarnaast is het aantal heffingsplichtige ondernemers hoger dan bij het opstellen van de begroting is aangenomen. In 2008 is door UWV de achterstand ingelopen ten aanzien van het aanleveren van informatie uit de polisadministratie over ondernemers die mogelijk heffingsplichtig zijn. In 2008 zijn daardoor meer ondernemers geënquêteerd dan gebruikelijk, ruim 7.000 in plaats van ongeveer 3.000. De verwerking van de enquêteresultaten heeft in 2009 plaatsgevonden, met als gevolg een groter bestand heffingsplichtige ondernemers.

Omtrent de in 2009 opgelegde WOR-heffingen heeft de Belastingdienst een separate rapportage op detailniveau uitgebracht. Jaarlijks brengt de Belastingdienst een beheersverslag uit, waarin zij rapporteert over al haar activiteiten. De interne accountantsdienst van het Ministerie van Financiën heeft het beheersverslag van de Belastingdienst gecertificeerd voor interne doeleinden. Deze accountantsverklaring heeft de SER ontvangen.

2. Interest

De interestbaten vallen in 2009 48.000 euro lager uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van een gemiddeld interestpercentage op de deposito's van 4,5% terwijl de realisatie is uitgekomen op gemiddeld 0,9% (stallingsdeposito) en 2,5% (ExtraBonusZakenrekening).

Een deel van de obligaties is in 2009 verkocht. Hierbij is een positief koersverschil gerealiseerd. Door ontwikkelingen op de obligatiemarkt is de koers van de in bezit zijnde perpetuele obligaties van de ING-bank gedurende 2009 gestegen. Hierdoor is ultimo 2009 een positief koersverschil gerealiseerd. Deze positieve koersresultaten bedroegen bij elkaar 55.000 euro en zijn ten gunste van de interestbaten geboekt.

2 LASTEN

1. Subsidie Stichting GBIO

De Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO) verstrekt op aanvraag bijdragen aan ondernemingsraden voor het volgen van relevante cursussen. Deze cursusbijdragen alsmede de bureaunkosten van het GBIO worden onder aftrek van de eigen interestbaten van het GBIO gesubsidieerd door de SER op grond van artikel 46b van de Wet op de ondernemingsraden. Deze subsidieverstrekking vindt plaats ten laste van de onderhavige Uitvoering Wet Ondernemingsraden. Voor nadere informatie over de cursusbijdragen wordt verwezen naar de jaarrekening 2009 van het GBIO, die als bijlage is opgenomen.

De specificatie is als volgt:

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
cursusbijdragen lopend jaar	20.238.251	22.400.000	21.846.219
afrekening cursusbijdragen voorgaande jaren	33.146	-	(62.782)
bureaunkosten	1.261.160	1.461.000	1.269.352
interestbaten GBIO	(9.631)	(40.000)	(64.145)
	<u>21.522.926</u>	<u>23.821.000</u>	<u>22.988.644</u>

De cursusbijdragen laten het volgende historische verloop zien (x 1.000 euro):

<u>jaar</u>	Cursus- bijdragen lopend jaar	Afrekening voorgaande jaren	Netto cursus bijdragen
2003	25.221	(131)	25.090
2004	25.093	(300)	24.793
2005	23.913	(1.200)	22.713
2006	22.779	(495)	22.284
2007	22.330	(128)	22.202
2008	21.846	(63)	21.783
2009	20.238	33	20.271

2. Uitvoeringskosten

2.1 Uitvoeringskosten SER

De uitvoeringskosten hebben betrekking op de opbouw en het onderhoud van het bestand van bijdrageplichtige ondernemers, voorbereiding en coördinatie van de inning van de WOR-heffing door de Belastingdienst, de behandeling van bezwaarschriften en het voeren van de financiële administratie.

De specificatie is als volgt:

	rekening 2009	begroting 2009	rekening 2008
personeelskosten wetsuitvoering	180.211	147.000	141.317
algemene dienstverlening	24.000	24.000	24.000
administratieve ondersteuning	20.000	21.000	19.500
automatiseringskosten	30.989	27.000	45.466
overige kosten	30.713	23.000	25.395
	<u>285.913</u>	<u>242.000</u>	<u>255.678</u>

Voor de verwerking van de retour ontvangen enquêteformulieren 2008 is in de eerste helft van 2009 een uitzendkracht aangetrokken, vanwege de eenmalig grote omvang van deze enquête. Hierdoor laten de personeelskosten wetsuitvoering een overschrijding van de begroting zien.

De door de SER doorbelaste kosten voor het aandeel in de kosten van het netwerk, hardware, software en dergelijke worden bepaald op basis van het aantal in gebruik zijnde pc's.

2.2 Uitvoeringskosten Belastingdienst

De Belastingdienst brengt kosten in rekening voor het innen van de WOR-heffingen. Per opgelegde aanslag wordt een bedrag in rekening gebracht dat jaarlijks wordt aangepast aan de ontwikkeling van het consumentenprijsindexcijfer.

3 SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Voor 2009 is bewust een exploitatietekort begroot. Dit begrote tekort was nodig om het vermogenoverschot af te bouwen, conform het door het dagelijks bestuur vastgestelde vermogensbeleid.

Het negatieve saldo van baten en lasten ad. 3,7 miljoen euro wordt onttrokken aan het vermogen dat voor de Uitvoering Wet Ondernemingsraden wordt aangehouden. Na onttrekking van het negatieve resultaat bedraagt dit vermogen 17,9 miljoen euro. Dit komt overeen met 73% van de jaarlasten welke voor 2010 worden verwacht. De SER heeft met het Ministerie van Financiën afspraken gemaakt over 'schatkistbankieren'. Dit betekent dat de aanwezige WOR-reserve kan worden afgebouwd tot circa 10% van de jaarlasten. Dit kan worden bereikt door de komende jaren negatieve exploitatiesaldi te begroten. Het tarief van de heffing wordt om die reden in 2010 opnieuw beneden het kostendekkende niveau vastgesteld op 0,010% van het fiscale loon.

3. OVERIGE GEGEVENS

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 Bestemming saldi van baten en lasten 2008

Het saldo van de baten en lasten van de SER en de uitvoering Wor is bestemd zoals in de jaarrekening 2008 is voorgesteld.

Het dagelijks bestuur heeft de concept jaarrekening in zijn vergadering van 20 maart 2009 vastgesteld en vervolgens aangeboden aan de raad. De raad heeft in zijn vergadering van 17 april 2009 de jaarrekening vastgesteld.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft op 13 augustus 2009 ingestemd met de jaarrekening 2008.

3.2 Accountantsverklaring

Op 22 april 2010 heeft Ernst & Young Accountants LLP een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening 2009 afgegeven. Deze is op de volgende bladzijden opgenomen.

Aan het Dagelijks Bestuur van de Sociaal-Economische Raad, Den Haag

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2009 van de Sociaal-Economische Raad ('SER') te Den Haag bestaande uit de balans per 31 december 2009, de staat van baten en lasten SER en de staat van baten en lasten Uitvoering Wet ondernemingsraden over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het Dagelijks Bestuur van de SER is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Het is onze verantwoordelijkheid om een oordeel te geven over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de SER.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het Dagelijks Bestuur van de SER heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Voorts hebben wij de naleving van de Wet op de bedrijfsorganisatie in onze werkzaamheden betrokken.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Sociaal-Economische Raad per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Den Haag, 22 april 2009

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.E. Westerhout-van Kimmenade RA MGA

4. BESLUITEN EN VERORDENING

4.1 Besluit baten en lasten 2009

Besluit van de Sociaal-Economische Raad van ..., tot vaststelling van de staat van baten en lasten over 2009

De Sociaal-Economische Raad;

Gelet op artikel 52, derde lid van de Wet op de bedrijfsorganisatie;

Artikel 1

A. SER

A.1 Baten

1. Heffingen	11.507.626
2. Diensten aan derden	385.331
3. Vergoeding opgedragen taken	44.000
4. Overige baten	1.013.681

12.950.638

A.2 Lasten

1. Vergaderingen raad en commissies	767.198
2. Personeelskosten	9.385.539
3. Huisvestingskosten	1.359.638
4. Bureaukosten	1.071.951
5. Kosten communicatie en documentatie	451.334
6. Representatie en internationale contacten	106.682
7. Diensten door derden	635.296
8. Subsidies	1.430.030

15.207.668

A.3 Saldo van baten en lasten

nadelig saldo

(2.257.030)

A.4 Resultaatbestemming

1. Toevoeging aan bestemmingsreserve renovatie	1.000.000
2. Onttrekking aan bestemmingsreserve CAO-afspraken tijdelijke extra pensioenpremie	(310.100)
3. Onttrekking aan vermogen gebouw	(325.971)
4. Onttrekking aan overig vermogen	(2.620.959)

(2.257.030)

Artikel 2**B. UITVOERING WET ONDERNEMINGSRADEN****B.1 Baten**

1. Heffingen	18.058.869
2. Interest	451.565

 18.510.434
B.2 Lasten

1. Subsidie Stichting GBIO	21.522.926
2. Uitvoeringskosten	653.246

 22.176.172
B.3 Saldo van baten en lasten

nadelig saldo

 (3.665.738)
Artikel 3

Dit besluit wordt aangehaald als Besluit baten en lasten 2009

Den Haag, ...

A.H.G. Rinnooy Kan
voorzitter

V.C.M. Timmerhuis
algemeen secretaris

4.2 Besluit instemming jaarrekening 2009 van de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO)

Besluit van de Sociaal-Economische Raad van ..., houdende instemming met de jaarrekening 2009 van de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO).

De Sociaal-Economische Raad;

Besluit:

Artikel 1

Ingestemd wordt met de in de titel van dit besluit vermelde jaarrekening.

Artikel 2

Dit besluit wordt aangehaald als Besluit instemming jaarrekening 2009 van de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO).

Den Haag, ...

A.H.G. Rinnooy Kan
voorzitter

V.C.M. Timmerhuis
algemeen secretaris

4.3 Toelichting bij het besluit instemming met de jaarrekening 2009 van de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO)

In de Wet op de ondernemingsraden (WOR) is opgenomen hoofdstuk VII-A getiteld Heffingen ter bevordering van de scholing en vorming van ondernemingsraadsleden. Dit hoofdstuk regelt onder meer dat de raad onder bepaalde voorwaarden subsidie kan verstrekken aan rechtspersonen die zich ten doel stellen de werkzaamheden van andere rechtspersonen op het gebied van scholing en vorming van ondernemingsraadsleden te begeleiden en te ondersteunen. In dit verband is de rechtspersoon de Stichting Gemeenschappelijk Begeleidingsinstituut Ondernemingsraden (GBIO) te Utrecht.

Het stellen van voorwaarden impliceert het uitoefenen van toezicht. Eén van de elementen van toezicht is genoemd in artikel 46b, tweede lid, letter a WOR: aan de subsidietoekenning is de verplichting verbonden dat de betrokken rechtspersoon in ieder geval jaarlijks een begroting en een rekening opstelt en ter instemming aan de raad voorlegt.

Den Haag, ...

A.H.G. Rinnooy Kan
voorzitter

V.C.M. Timmerhuis
algemeen secretaris

4.4 Verordening wijziging van de Verordening begroting baten en lasten voor 2009

Verordening van de Sociaal-Economische Raad van ..., houdende wijziging van zijn Verordening tot vaststelling van de begroting der baten en lasten 2009

De Sociaal-Economische Raad;

Gelet op artikel 47 van de Wet op de bedrijfsorganisatie;

Artikel I

Met inachtneming van het bepaalde in artikel I van deze verordening wordt artikel 1 van 's raads verordening van 17 oktober 2008 (VoBo, 19 december 2008, nr. 102, RE 15) tot vaststelling van de begroting van baten en lasten 2009 als volgt gewijzigd:

onder het hoofd lasten van de SER:

de rubriek 5. kosten communicatie en documentatie te worden verhoogd met	21.334
--	--------

onder het hoofd lasten van de Uitvoering WOR:

de rubriek 2. uitvoeringskosten te worden verhoogd met	61.246
--	--------

Artikel II

Deze verordening treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2009.

Den Haag, ...

A.H.G. Rinnooy Kan
voorzitter

V.C.M. Timmerhuis
algemeen secretaris